

Sygn. akt IV U 1766/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2020 r.

sprawy W. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek odwołania W. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 21 września 2018

znak : (...)

I. oddala odwołanie

II. zasądza od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Rzeszowie na rzecz radcy prawnego z urzędu P. B. kwotę 90 złotych /dziewięćdziesiąt/ plus VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu .

Sygn. akt IV U 1766/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 stycznia 2020 r.

Decyzją z dnia 21.IX.2018 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., wskazując na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43) odmówił W. M. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu powyższego Zakład wskazał, iż wnioskodawca nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego a jedynie 24 lata,

4 miesiące i 7 dni .Udokumentował 17 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W. M. złożył odwołanie od powyższej decyzji. Domagał się uwzględnienia do ogólnego stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w gospodarstwie rolnym. W konsekwencji odwołujący się wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji przez przyznanie mu prawa do emerytury. W piśmie z dnia 9.I.2020r wskazał okresy sporne tj. od 1.VIII.1995r do 29.II.1996r / 7 m-cy / , od 5.VII.1997r do 11.X.1997r / 3 m-ce i 5 dni / , od 17.VIII.1998r do 11.IX.1998r / 26 dni /.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w J. wnosił o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko prezentowane w zaskarżonej decyzji. Zdaniem ZUS wnioskodawca nie wykazał przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury w wieku obniżonym z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Poza sporem pozostaje, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca wykazał 17 lat

8 miesięcy i 11 dni okresów pracy w warunkach szczególnych .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. M. urodził się (...) Wnioskiem z dnia 28.VIII.2018 r. wystąpił do ZUS o przyznanie prawa do emerytury w wieku obniżonym. Przedkładał dokumenty dotyczące stażu pracowniczego, w tym pracy w warunkach szczególnych oraz oświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników .

Analizując zgromadzoną dokumentację w postępowaniu przez organem rentowym, w dniu 21.IX.2018 r. ZUS wydał zaskarżoną w sprawie decyzję, którą odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury podnosząc, że nie wykazał on wymaganego ogólnego stażu ubezpieczeniowego.

(dowód: dokumentacja w aktach ZUS)

W. M. 28.VIII.2018r złożył wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych .Przy wyliczeniu kapitału początkowego decyzją z dnia 9.VI.2005r Znak (...) -2001 ustalono ,że na dzień 1.I.1999r posiada 23 lata , 4 miesiące i 0 dni okresów składkowych i 1 rok , 1 miesiąc i 7 dni okresów nieskładkowych . Łącznie 24 lata , 5 miesięcy i 7 dni .

Od 1.IX.1995r do 30.VI.2002r i od 30.VIII.2003r do 30.VI.2007r pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy przyznaną przez ZUS .W okresie pobierania renty wnioskodawca podejmował zatrudnienie na podstawie umowy o pracę , które to okresy organ rentowy uwzględnił do wysokości stażu pracy / okresy przed 1.I.1999r / - /akta ZUS/

Od dnia 1.VIII.1995r do 29.II.1996r / 7 miesięcy /,

Od 5.VII.1997r do 11.X.1997r / 3 miesiące i 5 dni /,

Od 17.VIII.1998r do 11.IX.1998r / 26 dni /

to okresy sporne , gdzie pełnomocnik wnioskodawcy wskazuje ,iż może to być okres opłacania składek na KRUS / k. 62/.

Od 1.IX.1973r do 31.III.1994r i od 26.III.1994r do 31.VIII.1995r wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu na umowę o pracę / akta ZUS /

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody.

Ustalenia w sprawie Sąd oparł na dowodach z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu przed organem rentowym. Sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w przepisanej dla nich formie i ocena tych dowodów przez pryzmat zasad logiki i doświadczenia przemawia za uznaniem ich prawdziwości.

Sąd zważył, co następuje:

W. M. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie mu prawa do emerytury w wieku obniżonym ze względu na rodzaj wykonywanej pracy. Zważywszy, iż urodził się (...) ustalenie jego uprawnień do świadczenia wymagało zastosowania art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270). Ustawa ta w obejmującym przepisy przejściowe rozdziale 2 działu X zawiera szczególną regulację przejściową dotyczącą niektórych ubezpieczonych zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 1999 r. Mianowicie w art. 184 zostało przewidziane prawo do wcześniejszej emerytury dla zamkniętego katalogu ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy do końca 1998 r. spełnili ustawowo określone wymogi stażowe. Zróżnicowanie warunków przechodzenia na emeryturę ubezpieczonych, o których mowa w powoływanym przepisie ustawy w stosunku do innych ubezpieczonych dokonane zatem zostało nie tylko według kryterium urodzenia, ale także według dodatkowego kryterium posiadania na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego stażu "zawodowego" i ubezpieczeniowego (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2007 r. II UZP 14/06 OSNP 2007/13 – 14/199).

Art. 184 dotyczy więc tylko tych ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy w dniu wejścia ustawy w życie tj. 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Takim ubezpieczonym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego. W niniejszej sprawie bezsprzecznie zastosowanie znajdują także przepisy wydanego przez Radę Ministrów w dniu 7 lutego 1983 r. rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43). Stosownie do jego § 4 ust. 1, mężczyzna, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Niekwestionowanym w niniejszej sprawie jest, że W. M. ukończył 60 lat życia 6.I. 2018 r., posiada w sumie 24 lata, 4 miesiące i 7 dni ogólnego stażu pracy wykazane na dzień 1 stycznia 1999 r. i nie jest członkiem OFE.

Zaistniały natomiast w niniejszej sprawie spór dotyczył czy okresy wskazane jako sporne tj. 1.VIII.1995r do 29.II.1996r , od 5.VII.1997r do 11.X.1997r „od 17.VIII.1990r do 11.IX.1998r. mogą uzupełnić ustalony ogólny staż ubezpieczeniowy do wymaganych 25 lat.

Wskazać w tym miejscu należy, iż zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się okresy ubezpieczenia społecznego rolników ,za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki . Sporny okres przypada na lata 1995-1998 .W tym okresie wnioskodawca miał przyznane prawo do renty od 1.IX.1995r do 30.VI.2002r.

Stosownie do przepisu art. 16 ust.3 w zw. z art.6 p.10c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników / ustawa z 20.XII.1990r –Dz.U. 2019 tj.P.299/ ubezpieczenia emerytalno-rentowego z mocy ustawy nie stosuje się do osoby , która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub ma ustalone prawo do emerytury lub renty , lub ma ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego .

W okresie 1995-1998 wnioskodawca miał prawo do renty , tym samym nie mógł podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników / bez względu czy opłacił składki , czy nie /. Od 16 roku życia nie pracował w gospodarstwie rolnym , gdyż już od 1.IX.1973r był w zatrudnieniu .

Jak wskazano na wstępie rozważań w świetle 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 (tj. 60 lat), jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, a zatem na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury tj. okres co najmniej 15 lat takiej pracy oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, czyli okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn. Warunkiem uzyskania emerytury wcześniejszej jest również nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Mając na uwadze poczynione w sprawie ustalenia oraz ich prawną ocenę stwierdzić należy, że w dacie wejścia w życie ustawy emerytalnej a to 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie spełniał wymogu ogólnego stażu ubezpieczeniowego

25 lat prawa do emerytury z tytułu szczególnych warunków pracy.

Wobec powyższego Sąd stosownie do art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie .

Sąd przyznał radcy prawnemu z urzędu wynagrodzenie stosownie do przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3.X.2016r w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.